

dimecres, 9 d'agost del 2024

La Foto: el Primer Xalet

No us penseu pas que és el primer xalet de la comarca. D'aquest edifici, construït als prats de Canalda, se'n diu primer perquè servia de pas per arribar al segon, el de dalt, a prats de Bacies, conegut com el xalet de la Bòfia o del Pauet. Les restes del Primer estan situades sobre la cruïlla de les carreteres de coll de Jou al Montnou i prats de Bacies.

A tocar de la casa hi ha la bifurcació de la carretera que puja als Prats i la que planeja i després baixa cap al Montnou. Però no sempre ha estat així; abans la carretera que venia de llevant passava per sota de la via actual i, just abans del Primer Xalet, s'enfilava i passava per sobre la casa. Encara avui es distingeix bé l'antic traçat i alguns excursionistes l'utilitzen per enfilar-se a la muntanya.

Prats de Canalda amb el puig Sobirà al fons el 2024

A la foto antiga es diferencien bé uns quants elements. En primer lloc, el puig Sobirà al fons, amb menys arbres que ara. Precisament ens ha costat reproduir la mateixa fotografia en l'actualitat pels pins que ens tapen part de la muntanya. Un altre element destacat, i motiu pel qual reproduïm la imatge, és el Primer Xalet. I finalment els vehicles i les persones sobre la neu.

L'edifici es va construir en un prat de cal Costa de Canalda. Hem consultat, al registre de la propietat, l'escriptura de compravenda del terreny on hi ha edificat el Primer Xalet. El resumim: l'octubre de 1942, Josep Muntada Muntada—capellà, propietari de cal Costa i veí de Canalda— ven a Pau Serra Forn —solter, estudiant i veí de Solsona— una peça de terra segregada de la finca dels Micallons. La venda consisteix en dues parcel·les; una de 1.600 metres quadrats per a construir-hi l'edifici i una altra de 100 metres de llarg per 5 d'ample per a fer-hi el camí per accedir al solar des del límit oriental de la propietat. A més, el venedor dona permís al Pauet per a instal·lar un cable aeri que ha de pujar fins a prats de Bacies i passar per dins la seva propietat. Aquest remuntador no ens consta que s'arribés a fer. En el contracte de venda hi ha altres detalls dels drets de pas pel camí i del cable que

sobrevola la propietat de mossèn Muntada que no tenen interès pel present article.

El Jaume Cuadrench, que ens ha facilitat la foto, també ens ha explicat alguns dels elements que s'hi veuen: *La fotografia antiga és de 1944-46. L'edifici no va ser mai habitat, servia per a deixar material pel xalet del Pla quan no es podia arribar a dalt per la neu. El Citroën que es veu a la imatge era del Mario Solé —el Mario de Bassella—, els camions eren del Quintà i del Tonet de Berga, l'altre cotxe probablement era el del Pauet. Desconec l'autor de la foto, d'aquests anys en tinc moltes.*

Com hem escrit a sobre, l'edifici es va construir pocs anys després d'acabada la guerra del 1936-1939. Per tant, si la foto és de meitat dels anys quaranta, la casa es devia construir entre 1943 i 1945; no hem trobat cap permís d'obres a l'Ajuntament d'Odèn. Tenia un cos ortogonal amb una teulada a quatre aigües. L'exterior era de pedra amb les cantoneres i les obertures de totxos massissos. Per dins tenia les quatre parets recobertes de totxanes i l'espai inferior estava dividit en dues parts per arcades fetes també de maons. Van utilitzar el formigó per a la llinda de la porta del garatge i per a reforçar les finestres per dins. Suposem que el sostre i la teulada eren de fusta, ja que no en queden restes.

Les runes del Primer Xalet el 2024

kanavita.

L'Informatiu
de
Canalda

De mica en mica l'edifici es va deixar d'usar, la coberta es deteriorà i finalment s'esfondrà. Avui és un munt de rocs i totxanes al costat del camí que puja als prats de Bacies. El xalet de la Bòfia —el segon, el de dalt— anys després també va seguir el mateix camí, tot i que en aquest segon cas potser encara es podria refer i disposar d'un refugi als Prats. A diferència del Primer Xalet, que és propietat dels hereus del Pau Serra, el xalet del Pauet està construït en terrenys comunals i l'EMD de Canalda gestiona les seves restes.